

Sygn. akt III KRS 18/10

WYROK
W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 13 grudnia 2010 r.

Sąd Najwyższy w składzie :

SSN Jerzy Kwaśniewski (przewodniczący)

SSN Bogusław Cudowski

SSN Andrzej Wróbel (sprawozdawca)

w sprawie z odwołania A. K.

od uchwały Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 9 czerwca 2010 r., w sprawie nieprzedstawienia wniosku o powołanie do pełnienia urzędu sędziego, po rozpoznaniu na rozprawie w Izbie Pracy, Ubezpieczeń Społecznych i Spraw Publicznych w dniu 13 grudnia 2010 r.,

oddala odwołanie

Uzasadnienie

Krajowa Rada Sądownictwa uchwałą z dnia 9 czerwca 2010 r. w sprawie nieprzedstawienia wniosku o powołanie do pełnienia urzędu sędziego postanowiła, że Pani adwokat A. K. nie zostanie przedstawiona Prezydentowi Rzeczypospolitej Polskiej z wnioskiem o powołanie na stanowisko sędziego Sądu Rejonowego.

W uzasadnieniu uchwały podniesiono między innymi, że A. K. zgłosiła swoją kandydaturę na wolne stanowisko sędziowskie w Sądzie Rejonowym w /.../; na jedno wolne stanowisko zgłosiło się ośmiu kandydatów.

Oceny pracy kandydatki na urząd sędziego dokonał sędzia wizytator do spraw karnych sędzia K. G., który stwierdził, że kandydatka wykazuje dobrą znajomość prawa materialnego i procesowego, niezbędną do wykonywania zawodu sędziego. Analizowane pisma procesowe, sporządzane w badanych sprawach potwierdzają, że A. K. posiada zdolność do wartościowania materiału dowodowego i do konstruowania właściwych wniosków procesowych, jak również przedstawienia właściwej i poprawnej argumentacji na poparcie swego stanowiska, a jednocześnie świadczą o dobrej znajomości przepisów prawa procesowego i materialnego, cywilnego i karnego oraz ich wykładni. Tego rodzaju wnioski wynikają także z wcześniejszej oceny kandydatki, dokonanej przez zastępcę przewodniczącego IV wydziału karnego odwoławczego Sądu Okręgowego sędziego M. L. Sędzia wizytator ocenił pozytywnie kandydaturę A. K. na stanowisko sędziego sądu rejonowego.

Kolegium Sądu Okręgowego, na posiedzeniu z dnia 4 lutego 2010 r., w głosowaniu jawnym, negatywnie zaopiniowało kandydaturę A. K. na stanowisko sędziego Sądu Okręgowego nie oddając na kandydatkę głosów „za”, oddając 6 głosów „przeciw”, przy 1 głosie „wstrzymującym się.”

Na posiedzeniu zgromadzenia ogólnego sędziów Sądu Okręgowego w dniu 5 lutego 2010 r. na kandydatkę oddano 36 ważnych głosów i 3 głosy nieważne – z ważnych głosów: 0 głosów „za”, 24 głosy „Przeciw” przy 12 głosach „wstrzymujących się.”

Minister Sprawiedliwości zaopiniował pozytywnie powyższą kandydaturę. Krajowa Rada Sądownictwa postanowiła nie przedstawić tej kandydatury Prezydentowi Rzeczypospolitej Polskiej z wnioskiem o powołanie do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego Sądu Rejonowego w R., ponieważ chociaż kandydatka spełnia wymaganie formalne do sprawowania urzędu, to przy dość dużej konkurencji nie okazała się najlepszym kandydatem spośród wszystkich osób ubiegających się o jedno stanowisko sędziowskie. Kandydatka nie uzyskała poparcia organów środowiska sędziowskiego. Kontrkandydatka w osobie M. W.,

asystentka sędziego, posiada w ocenie Rady wyższe kwalifikacje w związku z czym została oceniona najwyżej przez Krajową Radę Sądownictwa (14 głosów „za”, , przy braku głosów „przeciw” i 1 głosie „wstrzymującym się”), uzyskała także poparcie środowiska sędziowskiego (pozytywne opinie kolegium i zgromadzenia ogólnego sędziów Sądu Okręgowego w P.).

Te okoliczności spowodowały, że na posiedzeniu Krajowej Rady Sądownictwa w dniu 9 czerwca 2010 r. na A. K. nie oddano głosów „za”, oddano 7 głosów „przeciw” przy 8 głosach „wstrzymujących się.” Tym samym przedmiotowa kandydatura nie uzyskała wymaganej bezwzględnej większości głosów.

A. K. zaskarżyła powyższą uchwałę w całości odwołaniem, w którym zarzuciła: 1) naruszenie art. 7, 32 i 60 Konstytucji RP w związku z art. 61 i 63 Prawa o ustroju sądów powszechnych poprzez uznanie, że asystent sędziego posiada w ocenie Rady wyższe kwalifikacje do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego sądu rejonowego od adwokata posiadającego uprawnienia do sprawowania urzędu na stanowisku sędziego Sądu Okręgowego, 2) § 21 pkt 4 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 13 listopada 2007 r. w sprawie szczegółowego trybu działania Krajowej Rady Sądownictwa oraz postępowania przed Radą poprzez doręczenie zaskarżonej uchwały po ponad dwóch miesiącach od jej podjęcia.

Wskazując na powyższe wniosła o uchylenie zaskarżonej uchwały i przekazanie sprawy Krajowej Radzie Sądownictwa do ponownego rozpoznania.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 13 ust. 2 zdanie pierwsze ustawy o Krajowej Radzie Sądownictwa, sędzia albo osoba, której praw lub obowiązków dotyczy uchwała Rady wydana w indywidualnej sprawie, może odwołać się od takiej uchwały do Sądu Najwyższego, z powodu sprzeczności uchwały z prawem, o ile przepisy odrębne nie stanowią inaczej. Prawo to, w odniesieniu do uchwały odmawiającej przedstawienia Prezydentowi RP wniosku o powołanie sędziego zostało wprowadzone przez art. 1 ustawy z dnia 12 lutego 2009 r. (Dz.U. Nr 54, poz. 440) zmieniającej ustawę o KRS z dniem 17 kwietnia 2009 r. w następstwie wyroku Trybunału Konstytucyjnego z 27 maja 2008 r., SK 57/06 (Dz.U. Nr 96, poz. 621, OTK-A 2008 nr 4, poz. 63), zgodnie z którym art. 13 ust. 2 zdanie drugie ustawy o

KRS w zakresie, w jakim wyłączał tę możliwość został uznany, z dniem 5 czerwca 2008 r., za sprzeczny z Konstytucją.

Kognicja Sądu Najwyższego do oceny uchwał Krajowej Rady Sądownictwa obejmuje – zgodnie z art. 13 ust. 2 ustawy o KRS - wyłącznie badanie, czy uchwała nie pozostaje w sprzeczności z prawem. Oznacza to, że Sąd Najwyższy nie ma kompetencji do merytorycznego rozpatrywania kwalifikacji kandydata na sędziego. Z tego też względu, zgodnie z art. 13 ust. 5 ustawy o KRS, Sąd Najwyższy uchwałę Rady uchyla i sprawę przekazuje do ponownego rozpoznania albo odwołanie oddala; nie może natomiast jej uchylić i orzec co do istoty sprawy (zob. wyrok Sądu Najwyższego z 10 czerwca 2009 r., III KRS 10/08; wyrok Sądu Najwyższego z dnia 20 października 2009 r. III KRS 13/09).

W związku z zarzutami zawartymi w odwołaniu należy zważyć, że zasady i tryb powoływania sędziów sądów powszechnych zostały uregulowane w szczególności w ustawie z dnia 27 lipca 2001 r. - Prawo o ustroju sądów powszechnych (Dz. U. Nr 98, poz. 1070 ze zm., dalej jako „Prawo o ustroju sądów powszechnych”) oraz w ustawie o Krajowej Radzie Sądownictwa. Zgodnie z przepisami Prawa o ustroju sądów powszechnych o każdym wolnym stanowisku sędziowskim Minister Sprawiedliwości niezwłocznie obwieszcza w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej "Monitor Polski".

Postępowanie kwalifikacyjne składa się zasadniczo z dwóch etapów, a mianowicie postępowania przed organami samorządu sędziowskiego i postępowania przed Krajową Radą Sądownictwa, która jest swoistym, samodzielnym, centralnym organem państwowym, którego funkcje powiązane są z władzą sądowniczą. KRS zgodnie z art. 186 ust. 1 Konstytucji, stoi na straży niezależności sądów i niezawisłości sędziów (wyrok TK z 15 grudnia 1999 r., sygn. P. 6/99, OTK ZU nr 7/1999, poz. 164).

Każdy, kto spełnia warunki objęcia stanowiska sędziego sądu powszechnego, może zgłosić swoją kandydaturę na jedno wolne stanowisko sędziowskie w ciągu miesiąca od obwieszczenia Ministra Sprawiedliwości o wolnym stanowisku sędziowskim. Kandydaturę zgłasza się prezesowi sądu okręgowego - gdy zgłoszenie dotyczy stanowiska, jak w niniejszej sprawie, sędziego sądu rejonowego. W wypadku, gdy swoją kandydaturę zgłosiła osoba,

która nie spełnia warunków do objęcia stanowiska sędziego sądu powszechnego, o których mowa w art. 61 § 1 pkt 1, 3, 4 oraz 6 i 7 Prawa o ustroju sądów powszechnych, albo gdy zgłoszenie nastąpiło po upływie terminu, o którym mowa w art. 57 § 1 prawa o ustroju sądów powszechnych, lub gdy zgłaszający się nie spełnia wymogów formalnych określonych w tym przepisie, prezes sądu zawiadamia zgłaszającego o pozostawieniu zgłoszenia bez rozpatrzenia, podając przyczynę. Osoba, której zgłoszenie pozostawiono bez rozpatrzenia, może, w terminie 7 dni, złożyć pisemne zastrzeżenie. Jeżeli prezes sądu nie uwzględni zastrzeżenia, niezwłocznie przekazuje je, wraz ze zgłoszeniem, Krajowej Radzie Sądownictwa. W sprawie pozostawienia zgłoszenia bez rozpatrzenia rozstrzyga Krajowa Rada Sądownictwa.

Następnie, prezes sądu, po stwierdzeniu spełniania warunków przez kandydata, przedstawia jego kandydaturę właściwemu kolegium sądu, wraz z oceną jego kwalifikacji, oraz określa termin zgromadzenia ogólnego sędziów, na którym będzie prezentowana kandydatura, wraz z opinią kolegium o kandydacie. Zgromadzenie ogólne sędziów ocenia zgłoszonych kandydatów w drodze głosowania i przekazuje prezesowi właściwego sądu wszystkie zgłoszone kandydatury, ze wskazaniem liczby uzyskanych głosów. Prezes właściwego sądu przekazuje Krajowej Radzie Sądownictwa, za pośrednictwem Ministra Sprawiedliwości, ocenione kandydatury. Ponadto kandydata na każde wolne stanowisko sędziowskie może zgłosić Radzie Minister Sprawiedliwości.

Minister Sprawiedliwości zasięga od wojewódzkiego (Stołecznego) komendanta Policji informacji o kandydatach na stanowiska sędziowskie, niezajmujących stanowiska sędziego lub prokuratora, a następnie przedstawia kandydatury Krajowej Radzie Sądownictwa, wyrażając o każdym z kandydatów opinię wraz z uzasadnieniem oraz przekazując informację uzyskaną od komendanta wojewódzkiego (Stołecznego) Policji.

Dalszy etap postępowania reguluje ustawa o Krajowej Radzie Sądownictwa. Krajowa Rada Sądownictwa rozpatruje i ocenia kandydatury na stanowiska sędziów sądów powszechnych, a następnie podejmuje uchwałę w sprawie przedstawienia bądź nieprzedstawienia Prezydentowi RP wniosku o powołanie danej osoby na stanowisko sędziowskie. Z kolei, zgodnie z art. 13 ustawy o

Krajowej Radzie Sądownictwa sędzia albo osoba, której praw lub obowiązków dotyczy uchwała, wydana w indywidualnej sprawie, może odwołać się od takiej uchwały do Sądu Najwyższego, z powodu sprzeczności uchwały z prawem, o ile przepisy odrębne nie stanowią inaczej. Odwołanie nie przysługuje w sprawach określonych w art. 2 ust. 1 pkt 6. Natomiast w myśl art. 179 Konstytucji Prezydent powołuje sędziów na wniosek Krajowej Rady Sądownictwa; nie może powołać osoby nieobjętej wnioskiem tego organu.

Ponadto, zgodnie z § 20 ust. 1 rozporządzenia w sprawach indywidualnych Rada podejmuje uchwały po wszechstronnym rozważeniu wszystkich okoliczności sprawy na podstawie udostępnionej dokumentacji oraz wyjaśnień uczestników postępowania. Rada nie rozważa okoliczności objętych ochroną informacji niejawnych, jeżeli nie zostały jej one przedstawione w sposób przewidziany prawem. W ust. 2 tego przepisu stwierdza się, że sprawy indywidualne umieszczone w porządku obrad przedstawia na posiedzeniu plenarnym referent sprawy lub w jego zastępstwie inny członek zespołu. Referent przedstawia zwięzłe stan sprawy, zaznaczając okoliczności istotne dla podjęcia uchwały przez Radę, stanowisko zespołu w rozstrzyganej sprawie oraz odpowiada na pytania członków Rady zmierzające do uzupełnienia referatu oraz wyjaśnienia motywów zajętego stanowiska.

Z powołanych przepisów wynika, że kwalifikacje kandydata na stanowisko sędziowskie są sprawdzane i oceniane wielokrotnie na etapie postępowania kwalifikacyjnego przez właściwego prezesa sądu, następnie kolegium sądu, które wyraża opinię o kandydacie, a następnie przez zgromadzenie ogólne sądu, które głosuje kandydatury na wolne stanowiska sędziowskie. Opinię o kandydacie wyraża także Minister Sprawiedliwości. Ponadto, utrwaliła się prawidłowa praktyka wyrażania opinii o kandydacie przez sędziego (wizytatora), na zlecenie prezesa sądu.

Odnosnie zaś do zarzutu naruszenia art. 60 Konstytucji w związku z art. 61 Prawa o ustroju sądów powszechnych, to należy zważyć, że zgodnie z utrwalonym orzecznictwem Trybunału Konstytucyjnego, przepis ten gwarantuje każdemu obywatelowi, korzystającemu z pełni praw publicznych, prawo ubiegania się o przyjęcie do służby publicznej, nie gwarantuje natomiast przyjęcia do tej służby.

Ustawodawca uprawniony jest bowiem do sformułowania dodatkowych warunków, uzależniając od ich spełnienia uzyskanie określonych stanowisk w służbie publicznej, z uwzględnieniem ich rodzaju oraz istoty. Organy władzy publicznej muszą ponadto określić liczbę obsadzanych stanowisk stosownie do potrzeb państwa. W tym kontekście z art. 60 Konstytucji wynika zapewnienie równości szans dla osób podejmujących starania o pełnienie funkcji w służbie publicznej. Analizowany przepis z jednej strony wymaga od ustawodawcy ustanowienia regulacji materialnoprawnych, określających przejrzyste kryteria selekcji kandydatów i obsadzania poszczególnych stanowisk w służbie publicznej, a z drugiej strony, nakazuje stworzenie odpowiednich gwarancji proceduralnych, zapewniających weryfikowalność decyzji w sprawie naboru do służby. Brak odpowiednich procedur kontrolnych i odwoławczych stanowić może istotną przeszkodę w stosowaniu przyjętych reguł, a tym samym naruszać będzie konstytucyjny wymóg traktowania starających się o dostęp do służby na jednakowych zasadach (por. w szczególności wyroki: z 9 czerwca 1998 r., sygn. K. 28/97, OTK ZU nr 4/1998, poz. 50, z 14 grudnia 1999 r., sygn. SK 14/98, OTK ZU nr 7/1999, poz. 163, z 8 kwietnia 2002 r., sygn. SK 18/01, OTK ZU nr 2/A/2002, poz. 16). "Art. 60 Konstytucji stanowi źródło precyzyjnie określonych konstytucyjnych praw podmiotowych, które muszą być przestrzegane przez organy władzy publicznej" (wyrok z 29 listopada 2007 r., sygn. SK 43/06).

Ponadto, prawo wynikające z art. 60 Konstytucji ma charakter gwarancji formalnej, jako że normy konstytucyjne, poza wymogiem obywatelstwa polskiego, nie określają przesłanek, jakie muszą być spełnione przez osoby ubiegające się o stanowisko w służbie publicznej. Przepis ten nie może być zatem podstawą dochodzenia przed sądem roszczenia o dopuszczenie do pracy czy pełnienie konkretnej funkcji, zajmowanie określonego stanowiska. Dobrem chronionym przez art. 60 Konstytucji jest przejrzystość i jawność reguł stosowanych przy określaniu wymagań związanych z objęciem funkcji w służbie publicznej. W prawie gwarantowanym tym przepisem Konstytucji mieści się również weryfikowalność stosowanych kryteriów naboru do służby - władza publiczna uprawniona jest do ustalania szczególnych warunków dostępu do konkretnej służby, a więc selekcyjnego naboru do służby publicznej. Konieczne jest jednak stworzenie

odpowiednich gwarancji praworządności decyzji dotyczących dostępu do służby publicznej, tak aby wykluczyć wszelką dowolność działania władzy publicznej (por. wyrok z 9 czerwca 1998 r., sygn. K. 28/97).

Należy w związku z powyższym zważyć, że w wyroku z 29 listopada 2007 r. (sygn. SK 43/06), Trybunał stwierdził również, że nie ulega wątpliwości, iż prawo dostępu do służby publicznej obejmuje także stanowiska sędziowskie. "Szczególna ranga oraz rola sądów w zakresie realizacji konstytucyjnych wolności i praw wymaga, aby przedstawione wyżej zasady konstytucyjne były respektowane w sposób szczególnie skrupulatny przy obsadzaniu stanowisk sędziowskich. Biorąc pod uwagę konstytucyjną zasadę niezawisłości sędziów, należy wykluczyć wszelką arbitralność i dowolność w tym zakresie. Art. 60 Konstytucji nie gwarantuje prawa do awansu osobom przyjętym do służby publicznej. Z drugiej jednak strony ubieganie się o przeniesienie na wyższe stanowisko zbiega się z reguły z kandydowaniem na to stanowisko nie tylko osób, które już zostały przyjęte do służby publicznej, ale także osób, które ubiegają się o dane stanowisko, nie należąc jeszcze do służby publicznej. Z tego względu konstytucyjne prawo dostępu do służby publicznej musi zostać odniesione do poszczególnych rodzajów stanowisk w obrębie służby publicznej. Rozważane prawo obejmuje nie tylko ogólne prawo do ubiegania się o przyjęcie do służby publicznej w ogóle, ale także prawo do ubiegania się o określone stanowisko w obrębie tej służby, a przedstawione wyżej gwarancje dotyczące dostępu do służby publicznej muszą odnosić się do procedur obsadzania poszczególnych rodzajów stanowisk w służbie publicznej. Gwarancje te zapewniają jednakową ochronę kandydatów już zatrudnionych w służbie publicznej i kandydatów spoza tej służby".

Ponadto, zgodnie z utrwalonym orzecznictwem Trybunału Konstytucyjnego art. 60 Konstytucji nie gwarantuje przyjęcia do służby publicznej, gwarantuje jednak każdemu obywatelowi, korzystającemu z pełni praw publicznych, prawo dostępu do służby publicznej na jednakowych zasadach. Z art. 60 Konstytucji wynika więc konstytucyjne prawo każdego do ubiegania się o przyjęcie do służby publicznej na jednakowych zasadach. Ustawodawca uprawniony jest do sformułowania szczegółowych warunków, uzależniając od ich spełnienia ubieganie się o określone stanowiska w służbie publicznej, z uwzględnieniem rodzaju stanowiska oraz jego

charakteru. Organy władzy publicznej muszą ponadto określić liczbę obsadzanych stanowisk stosownie do potrzeb państwa. W tym kontekście celem art. 60 Konstytucji jest zapewnienie równości szans dla osób podejmujących starania o pełnienie funkcji w służbie publicznej; realizacja art. 60 Konstytucji z jednej strony wymaga od ustawodawcy ustanowienia regulacji materialnoprawnych, określających przejrzyste kryteria selekcji kandydatów i obsadzania poszczególnych stanowisk w służbie publicznej, a z drugiej strony nakazuje stworzenie odpowiednich gwarancji proceduralnych, zapewniających weryfikowalność decyzji w sprawie naboru do służby.

Należy też przypomnieć, że zakres sądowej kontroli spraw powoływania na stanowiska sędziowskie, powinien być powiązany z treścią samego prawa gwarantowanego w art. 60 Konstytucji. „Nie można tracić z pola widzenia, że przedmiotem tej ochrony jest przede wszystkim formalny aspekt dostępu do służby, a więc związany z przestrzeganiem jednolitych kryteriów i procedur postępowania, a nie sama ocena kwalifikacji czy też wiarygodności danej osoby z punktu widzenia kryteriów stosowanych w ramach tego postępowania.(...)Kontrola sądowa nie stwarza więc podstaw do wkraczania w zakres kompetencji Krajowej Rady Sądownictwa, ponieważ mogłoby to oznaczać naruszenie konstytucyjnych uprawnień i kompetencji Rady wynikających z art. 179 Konstytucji. Ochrona sądowa, udzielana kandydatowi na określone stanowisko sędziowskie, obejmowałaby zatem kontrolę tego postępowania pod względem jego zgodności z prawem - w takim zakresie, jak to wyżej zostało określone, a więc byłaby ograniczona do oceny zgodności z prawem zastosowanej in casu procedury oceny kandydatury i w efekcie przedstawienia Prezydentowi RP wniosku o powołanie lub odmowy objęcia danego kandydata takim wnioskiem. Poddanie kontroli sądowej wyników postępowania przed KRS w takiej indywidualnej sprawie nie może natomiast znaczyć, że sąd uczestniczyłby w decydowaniu o obsadzie określonego stanowiska sędziowskiego” (wyrok TK z 27 maja 2008 r. SK 57/06, OTK-A 2009 nr 3 poz. 28).

Jednym z elementów opisanego postępowania jest ustalenie, czy kandydat spełnia warunki do objęcia stanowiska sędziego sądu rejonowego określone w art. 61 u.s.p. (ew. - od 5 maja 2009 r. - w związku z art. 65 ustawy z dnia 23 stycznia

2009 r. o Krajowej Szkole Sądownictwa i Prokuratury, Dz.U. Nr 26, poz. 157). Prawo o u.s.p. zalicza do nich posiadanie obywatelstwa polskiego i korzystanie z pełni praw cywilnych i obywatelskich, nieskazitelną charakter kandydata, ukończenie wyższych studiów prawniczych w Rzeczypospolitej Polskiej i uzyskanie tytułu zawodowego magistra lub zagranicznych studiów prawniczych uznanych w Rzeczypospolitej Polskiej, zdolność, ze względu na stan zdrowia, do pełnienia obowiązków sędziego, ukończenie 29 lat, złożenie egzaminu sędziowskiego lub prokuratorskiego oraz ukończenie aplikacji sędziowskiej w Krajowej Szkole Sądownictwa i Prokuratury lub pracę w charakterze asesora prokuratorskiego - co najmniej przez trzy lata przed wystąpieniem o powołanie na stanowisko sędziego albo spełnienie warunku pracy w charakterze asesora sądowego co najmniej przez 3 lata lub innych alternatywnych wymagań wskazanych w art. 65 ustawy o Krajowej Szkole Sądownictwa i Prokuratury. Warunki te mają jednak zasadniczo charakter wstępnych przesłanek zgłoszenia kandydatury i spełnienie większości z nich stwierdza w początkowej fazie postępowania prezes sądu, pozostawiając zgłoszenie bez rozpatrzenia w przypadku ich niespełnienia. Nie dotyczy to jednak warunku posiadania nieskazitelnego charakteru, którego spełnienie ocenia ostatecznie Krajowa Rada Sądownictwa.

Opisane wyżej warunki do objęcia stanowiska sędziego sądu rejonowego mają charakter minimalnych, wstępnych i niezbędnych do ubiegania się o stanowisko, lecz z reguły niewystarczających do jego objęcia wymagań. Jest to szczególnie widoczne w przypadku, gdy o dane stanowisko ubiega się kilku kandydatów. W takiej sytuacji występuje oczywista potrzeba stosowania dodatkowych warunków (kryteriów) oceny, pozwalających wyłonić najlepszego kandydata spośród osób spełniających wymagania wstępne. Jednak również wtedy, gdy, jak w niniejszej sprawie, o stanowisko ubiega się jedna osoba, Krajowa Rada Sądownictwa, a we wcześniejszych fazach postępowania przednominacyjnego także inne wymienione w przepisach organy, muszą mieć prawo jej negatywnej oceny, gdy kandydat, pomimo spełnienia ogólnych warunków, nie daje dostatecznych gwarancji odpowiedniego wykonywania zadań sędziego, np. nie ma dostatecznych umiejętności prawniczych, osiągał w okresie asesury słabe wyniki w pracy, nie potrafił organizować pracy, współpracować z innymi osobami itp. Zgodnie z art. 60

Konstytucji RP, takie dodatkowe kryteria powinny być, jak trafnie wskazał Trybunał Konstytucyjny, określone w ustawie. Ustawodawca do tej pory nie zrealizował jednak tego obowiązku.

W obecnym stanie prawnym, powstałym w wyniku wyroku Trybunału Konstytucyjnego z 29 listopada 2007 r., ocena doboru tych kryteriów, a także znaczenie przywiązywane do poszczególnych kryteriów przy ocenie kandydatów pozostają zasadniczo poza, scharakteryzowanym wcześniej, zakresem kompetencji Sądu Najwyższego do kontroli legalności uchwał Rady, chyba że, jak wcześniej wskazano, naruszają one podstawowe zasady prawne, w tym szczególnie zasadę jednakowego dostępu do stanowisk sędziowskich i zasadę niedyskryminacji.

Należy wreszcie podkreślić, że w obecnej sytuacji, wynikającej z braku ustawowego określenia rozważanych kryteriów oceny kandydatów, szczególnego znaczenia nabiera kontrola przez Sąd Najwyższy przestrzegania przez Radę proceduralnych zasad postępowania w sprawach indywidualnych, w tym zwłaszcza zasady podejmowania uchwał po wszechstronnym rozważeniu wszystkich okoliczności sprawy na podstawie udostępnionej dokumentacji oraz wyjaśnień uczestników postępowania, ustanowionej w § 20 ust. 1 rozp. Takie podejście Rady do spraw dotyczących obsady stanowisk sędziowskich ma zasadnicze znaczenie w istniejącej sytuacji, w której nie wiążą zasady i kryteria oceny ustalone przez Krajową Radę Sądownictwa, a ustawodawca nie uregulował tej kwestii w ustawie. Taki stan rzeczy, pomimo wskazanej wyżej pozytywnej praktyki dalszego stosowania tych kryteriów, wprowadza niepewność kandydatów do stanowisk sędziowskich co do wymagań, które powinni spełnić, a także niebezpieczeństwo arbitralności i dowolności postępowania w tym zakresie, co z oczywistych względów zagraża niezawisłości sędziowskiej.

Z uwagi na powyższe należy stwierdzić, że nieusprawiedliwiony jest zarzut naruszenia zaskarżoną uchwałą przepisu art. 7, 32 i 60 Konstytucji RP w związku z art. 61 i 63 Prawa o ustroju sądów powszechnych.

Skarżąca uważa, że skoro wykonywała zawód adwokata przez co najmniej sześć lat, a tym samym, zgodnie z art. 63 § 2 pkt 1 Prawa o ustroju sądów powszechnych, może być powołana na stanowisko sędziego okręgowego, to z przepisu tego wynika, iż posiada oczywiście wyższe kwalifikacje od osób, które

spełniają wyłącznie wymogi formalne do powołania na stanowisko sędziego sądu rejonowego. Stanowisko to nie jest trafne, bowiem jak wspomniano wyżej zarówno przepis art. 61 jak i art. 63 ustanawiają jedynie pewne wymagania formalne, które koniecznie muszą być spełnione przez osoby ubiegające się o powołanie na stanowisko sędziego odpowiednio sądu rejonowego i sądu okręgowego. Są to wymagania minimalne, bowiem ich spełnienie nie gwarantuje osobie ubiegającej się o stanowisko sędziego powołania na to stanowisko. Ponadto, poddanie osób ubiegających się o stanowisko sędziego sądu okręgowego surowszym wymaganiom od przewidzianych dla kandydatów na stanowisko sędziego okręgowego, na przykład w zakresie stażu pracy, nie oznacza, że kandydaci na stanowisko sędziego sądu rejonowego, którzy równocześnie spełniają wymagania dla objęcia stanowiska sędziego sądu okręgowego, mają automatycznie wyższe kwalifikacje i większą przydatność w porównaniu z kandydatami, którzy spełniają wyłącznie warunki do powołania na stanowisko sędziego sądu rejonowego. W konsekwencji adwokat, który wykonywał zawód przez co najmniej sześć lat, nie korzysta z domniemania wyższych kwalifikacji w porównaniu z asystentem sędziego, który spełnia przesłanki do powołania na stanowisko sędziego sądu rejonowego.

Wprawdzie jest niesporne, że Krajowa Rada Sądownictwa nie doręczyła skarżącej uchwały w terminie ustawowym, to jednak okoliczność ta nie może stanowić podstawy do stwierdzenia jej niezgodności z prawem, ponieważ niezgodność z prawem ocenia się według stanu prawnego i faktycznego istniejącego w dniu jej podjęcia, a niedoręczenie uchwały w terminie nie spowodowało niekorzystnych skutków procesowych dla skarżącej, w tym uchybienia terminowi do wniesienia odwołania do Sądu Najwyższego.

Biorąc powyższe pod rozwagę, Sąd Najwyższy orzekł jak w sentencji.